

29.5.2014-1.6.2014
Nuorisosymposiumin
tulokset

Aihe: Kodinpaloturvallisuuskoulutus palokuntanuorille

5min luento + workshop 4 x 70min + workshopin tulosten esittely
9min symposiumissa

Tavoitteet

Aiheessa oli neljä päätavoitetta, joiden toteutumista mitattiin workshoppien jälkeen yhdessä osallistujien ja ohjaajien kanssa, jokaisessa workshopissa erikseen. Suomen ryhmän tavoitteet työskentelylle olivat seuraavat:

1. Keskustelun herättäminen kodin paloturvallisuudesta eri maiden välillä. Peilaten kodin paloturvallisuutta nimenomaan siihen, miten Suomessa asiat hoidetaan palotarkastusten, lakien, ohjeistusten, valistuksen ja turvallisuuskulttuurin saralla.
2. Tutustuminen eri maiden kodin paloturvallisuusasioihin ja yleiskuvan kehittäminen jokaiselle osallistujalle kansainvälisesti. Tämän tavoitteen toteuttamisessa otettiin käsittelyyn erikseen nuorten kertomukset ja ohjaajien kertomukset, jonka jälkeen saatuja kokemuksia peilattiin toisiinsa.
3. Suomen, mielestäni hyvän, turvallisuuskulttuurin esille tuonti kansainvälisesti niin ohjaajille kuin nuorillekin. Tavoitteena oli tuoda esiin kampanjoitamme, käytäntöjämme sekä ideoitamme parantamaan kodin paloturvallisuutta.
4. Suomen paloturvallisuuteen liittyvien innovaatioiden esittely, kuten "Bongaa Exit" sovellus älylaitteelle.

Tavoitteiden onnistumiseksi valmistelimme tausta-aineiston sekä esityksen, jonka pohjalta workshop työtä lähdettiin viemään eteenpäin.

Tavoitteiden onnistuminen

Keskustelu kodin paloturvallisuudesta oli ryhmissä aktiivista, tehokasta ja peittelemätöntä. Aihe koettiin ennakko-odotuksista huolimatta erittäin tärkeäksi ja osallistajat totesivat aiheen olevan monissa maissa liian vähällä huomiolla. Keskustelu oli selkeästi kansainvälistä ja Suomen toiminta kodin paloturvallisuuden alueella otettiin hyvin vastaan.

Eri maiden väliset erot nousivat hyvin esiin keskusteluissa ja osallistajat alkoivat jo workshopin aikana miettiä vakavasti oman maansa ja eritoten oman kotinsa paloturvallisuusasioita kriittisesti ja tulevaisuussuuntaisesti. Eroja maiden välillä löytyi niin hätänumeroiden määrissä, valistuksessa, pelastuslaissa, käytännön toiminna kuin osallistujien omassa toiminnassa.

Joissain maissa eri hätänumeroja oli jopa seitsemän, joihin jokaiseen soitettaessa on kyse erilaisesta hädestä. Toki joukkoon mahtui myös selkeästi neuvontalinjoja, mutta

jopa saman maan nuorten ja ohjaajien välillä oli eriävyyksiä sen suhteen mihin numeroon soitetaan jos oma talo palaa. Valistusta tehtiin monissa maissa lähinnä päiväkotikäisille päiväkotivierailuin sekä kutsumalla päiväkotipaloasemalle, mutta kouluikäiset ja oman palokunnan nuoret jätettiin jo valistuksen ulkopuolelle. Sammutustapoja esim. rasvakattilan sammutukseen ja television sammutukseen toki opetetaan, mutta ennaltaehkäisevä koulutus kodin paloturvallisuuden lisäämiseksi oli monilta unohtunut. Iso-Britannia ja Puola ovat esimerkillisiä maita: Isossa Britanniassa perheen kanssa käydään jopa viikoittain keskustelua kodin turvallisuudesta ja paloturvallisuudesta ja Puolassa opetetaan koulussa yhden tunnin verran joka viikko, kuuden vuoden ajan erilaisia turvallisuuteen liittyviä teemoja kuten ensiapua, hätätilanteessa toimimista ja muuta turvallisuutta. Yhteenvetona todettakoon, että maiden väliset erot ovat huikeat eikä yhtenäistä kodin paloturvallisuuden kultturia kansainvälisesti ole olemassakaan.

Suomen ajatuksen ja toiminta kodin paloturvallisuudesta tulivat hyvin esille ennen workshopia sekä niiden aikana. Jokaisen maan edustaja sai mielestämme hyvän kokonaiskuvan Suomessa vallitsevasta paloturvallisuuskulttuurista ja siitä, miten palokuntanuoria koulutetaan kodin paloturvallisuusasioihin. Eri toten kodin pelastussuunnitelma ja palovaroittimet saivat kehuja osallistujamaiden edustajilta.

Suomalaiset innovaatiot Nou Hätä, 112-päivä, Päivä paloasemalla, Bongaa Exit-älylaite sovellus sekä PelleKaija Pumin kodin turvakortit saivat erinomaisen vastaanoton ja niitä jo yhteen ääneen huudettiin kansainväliseksi materiaaliksi turvallisuusopetukseen. Varsinkin Nou Hätä ja eritoten sen suosio sai muiden maiden edustajat toivomaan vastaavaa myös heidän kotikyliinsä ja kaupunkeihin. Bongaa Exit peli saavutti suuren suosion ja sitä ladattiin osallistujien omiin matkapuhelimiin ihan oma-aloitteisesti. Yhdellä osallistujalla Tsekeistä oli se jo valmiina omassa puhelimesta ennen workshopia. Bongaa Exit sovellus toivottiin mahdollisimman nopeasti englanninkielisenä jakeluun, jotta suurempi yleisö pääsisi nauttimaan pelin tuomasta pelastautumisharjoittelusta.

Workshopin ongelmat

Työskentelyn aikana todettiin kaksi ongelmaa, jotka tuli ottaa huomioon jatkotyöskentelyssä. Ensimmäiseksi oman asiantuntijuuden ja Suomen hyvän kodin paloturvallisuuskulttuurin esille tuonti oli haastavaa niin tarkasti kuin olisi halunnut vieraan kielen takia. Toisena ongelmana oli vastaanottajien ja keskustelukumppanien ymmärtäminen. Jatkuva epävarmuus siitä, ymmärtääkö vastapuoli keskustelusta yhtä paljon kuin itse vei meitä työskentelyssä eteenpäin. Kielimuurista huolimatta, jopa pelkästään saksaa puhuvan ryhmän kanssa saimme ymmärrettävää ja hedelmällistä keskustelua aikaiseksi.

Tulokset ja jatkotyöskentely

Workshop työskentelyn aikana nousi esiin lähes kivuttomasti vähän kuin itsestään kolme merkittävää kehitysehdotusta jatkotyöskentelyä varten. Kaikki nämä ehdotukset saivat jokaisen ryhmän työskentelyn aikana itsestään kannatusta ja ne muokkaantuivat sopiviksi teemoiksi niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Kehitysehdotukset työn tuloksena ovat seuraavat:

1. Paloturvallisuusopinnot lisääminen peruskoulun opetussuunnitelmaan.
2. Kodin pelastussuunnitelman implementointi jokaiseen talouteen
3. Suomalaisten turvallisuusinnovaatioiden vienti kansainvälisille markkinoille

Opetussuunnitelma

Puolan mallin mukaisesti ryhmissä todettiin yksikantaan, että paloturvallisuuden valistus ja opettaminen saataisiin laajalle väestölle tietoon ja ymmärrykseen vain peruskoulun kautta. Kodin pelastussuunnitelma, palovaroittimet, sammuttimet, opastemerkinnot ja toiminta hätätilanteessa tulisi olla jokaisen kansalaisen oppivelvollisuus. Tiedon ja taidon lisääminen tällä alueella pienentäisi ryhmien näkemysten mukaan palokuolemien määrää sekä ennaltaehkäisisi merkittävästi suuria omaisuusmenetyksiä, joka taas vaikuttaisi mm. vakuutusmaksuihin suuressa mittakaavassa. Palokunnat ei pysty kaikkeen valistukseen yksin. Toki tässäkin ajatuksessa huomattiin heti, että opettajien suhteen syntyisi suurimmat ongelmat lähinnä ammattitaidon puutteen vuoksi, sillä ammattitaitoisia paloturvallisuusvalistajia ei riittäisi kaikille oppitunneille. Mutta perusasiat pienimuotoisesti osaisi varmasti opettaa myös luokanopettaja itse. CTIF voisi olla tekemässä yhteistä julistusta koulujen ja opetushallitusten suuntaan kansainvälisesti saadaksemme paloturvallisuusopinnot opetussuunnitelmaan.

Kodin pelastussuunnitelma

Suomella on hyvä pohja pelastussuunnitelman laatimiseksi ja asioiden läpikäymiseksi. Suomen pitäisi rohkeasti työstää pelastussuunnitelmasta kansainvälinen versio ja työntää valmis implementointi-malli kansainvälisille markkinoille. Pelastussuunnitelman vienti joka talouteen voisi olla palokuntanuorten tehtävä omalla asuinalueellaan. Palokuntanuoret voisivat koulutukseensa liittyen auttaa ihmisiä toteuttamaan oma pelastussuunnitelmansa jalkautumalla ohjaajiensa kanssa ihmisten pariin. Tämä jos mikä olisi todellista palokuntanuorisotyötä missä tahansa maassa. Samalla vapaaehtoinen palokuntatoiminta tulisi kansalaisille tutuksi ja he saisivat itselleen palvelua, jota edes partiolaiset eivät voi tarjota.

Suomalaiset innovaatiot

Suomalaisista turvallisuusinnovaatioista eniten huomiota herätti Bongaa Exit - mobiilipeli sekä Nou Hätä kilpailu. Molemmista on olemassa hyvä, valmis ja toimiva pohja, joka pitäisi vain saada muutettua kansainväliseen formaattiin. Näistä oltiin ryhmissä jokaisen maan kesken erittäin innostuneita ja kampanjat olisivat tervetullut lisä paloturvallisuusvalistukseen. Meidän suomalaisten pitäisi aktiivisesti viedä kampanjoitamme ja mobiilisovelluksia nyt kansainväliselle foorumille käytettäväksi varsinkin kun suurtekijät Rovio ja Supercell ovat tunnettuja maailmalla hyvistä mobiilisovelluksistaan. CTIF on varmasti hyvä foorumi näiden kampanjoiden kansainvälistämiseksi.

Ilkka Taivassalo ja Ella Kostainen